

Uitgangspunten kadernota 2019

Inleiding

In deze uitgangspunten voor de kadernota 2019 gaan we eerst in op algemene financiële kaders. Daarna beschrijven we enkele (verwachte) ontwikkelingen, zoals o.a. de algemene uitkering en geven we aan welke mogelijke keuzes er gemaakt kunnen worden. Vervolgens informeren we u over de technische uitgangspunten voor het samenstellen van de kadernota 2019, die in de programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 uitgewerkt gaan worden.

Algemene financiële kaders

In de Mijlpalen van Meierijstad 2017-2022 zijn algemene financiële kaders opgenomen. Deze gelden als uitgangspunt voor het samenstellen van de kadernota 2019.

De financiële kaders uit de MvM zijn als volgt:

- Een stabiele en meerjarig sluitende algemene financiële huishouding.
- De reservepositie en het weerstandsvermogen zijn op orde.
- Structurele lasten worden gedekt met structurele inkomsten
- De financiën van het sociaal domein beschouwen we als een gesloten systeem waarbij overschotten gereserveerd worden binnen een reserve sociaal domein. Incidentele tekorten die niet uit de reserve sociaal domein kunnen worden gedekt, worden verevend met de algemene reserve.
- De gemiddelde belastingdruk zal zo min mogelijk toenemen. Belastingen worden wel trendmatig aangepast (CBS indexering).

Ontwikkelingen

Financieel gezien is de gemeente Meierijstad voor een groot deel afhankelijk van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De hoogte van het gemeentefonds wordt bepaald door o.a. de ontwikkeling van de economie en de rijksuitgaven.

Het meerjarenperspectief 2018-2021 zoals gepresenteerd bij de vaststelling van de begroting 2018 heeft een positief beeld. Naar aanleiding van het regeerakkoord verwachten we dat we het meerjarenperspectief nog positief kunnen bijstellen (groei van het accres). Een concreet bijgesteld financieel meerjarenperspectief is nu nog niet voorhanden. Vanuit het Rijk is een circulaire toegezegd, waarin de financiële gevolgen van het regeerakkoord voor het gemeentefonds is opgenomen. Wij verwachten deze circulaire in maart/april. Over de uitkomsten zullen wij u informeren met een raadsinformatiebrief.

In 2019 worden de integratie-uitkeringen sociaal domein overgeheveld naar de algemene uitkering, dit kan mogelijke (herverdeel) effecten tot gevolg hebben.

Naast de algemene uitkering zijn er (onontkoombare) ontwikkelingen, die invloed kunnen hebben op het financieel meerjarenperspectief. Deze zijn o.a.:

- risico's bij verbonden partijen;
- inventariseren van risico's en hieraan gekoppeld de benodigde weerstandscapaciteit volgens de recent vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicomanagement
- de effecten van de verdere harmonisatie van het beleid (o.a. subsidies, beheerplannen openbare ruimte en vastgoed)
- gevolgen van het rekenkameronderzoek naar het gemeentelijk vastgoed;
- vennootschapsbelasting (VPB);

Ook kunnen keuzes die gemaakt worden leiden tot een bijstelling van het meerjarenperspectief.

Te denken valt aan:

- (her)overwegen van beleidsvoornemens, die bij de MvM niet of onvoldoende zijn gehonoreerd;
- intensiveren van bestaand beleid;
- wel of geen budgettaire ruimte creëren/gebruiken voor nieuw beleid en investeringen;
- verder opbouwen algemene risicoreserve als buffer;
- schrappen van beleid en budgettaire ruimte aan de burgers teruggeven middels belastingverlaging.
- Verlagen of verhogen van de ingerekende opbrengsten OZB. In het meerjarenperspectief zit een extra ozb-verhoging vanaf 2019
- Handhaven, verhogen of verlagen van de taakstelling op de harmonisatie van beleid.
- het schrappen van huidig beleid ("nieuw voor oud");
- temporiseren van reeds voorgenomen nieuw beleid en investeringen

Technische uitgangspunten kadernota 2019

Algemeen

Raming van lasten en baten op basis van het bestaande beleid, inclusief de besluiten die de raad tot en met juli 2018 neemt. Nieuw beleid c.q. gewijzigd beleid neemt het college de MvM als startpunt. Aanvullingen kunnen gedaan worden vanuit input uit de gezamenlijke commissievergadering van 1 maart a.s., het regeerakkoord en/of overige wettelijke en onontkoombare ontwikkelingen.

Algemene uitkering

De verwachting is dat een extra circulaire over de uitkering van het gemeentefonds verschijnt waarin het regeerakkoord van het kabinet Rutte III financieel wordt vertaald. Deze circulaire is het uitgangspunt bij het samenstellen van de kadernota 2019. Voor de programmabegroting 2019 is de meicirculaire 2018 het uitgangspunt.

De algemene uitkering is gekoppeld aan de rijksuitgaven. De rijksuitgaven worden jaarlijks opgehoogd met loon- en prijsontwikkelingen. Door de koppeling zit een compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen automatisch in de algemene uitkering. Door wijziging in de taken (taakmutaties) verandert de algemene uitkering. Bij nieuwe taken wordt geld toegevoegd en bij het weghalen van taken bij gemeenten wordt geld uit de algemene uitkering gehaald.

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor taakmutaties in het gemeentefonds:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld Algemene Uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen dat taakveld. Bij de kadernota/programma-begroting vindt integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.
- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geoormerkt zijn zal ook de verhoging/verlaging worden geoormerkt;
- In principe een verhoging of verlaging van de middelen sociaal domein oormerken.

Prijnsindexering

Het bedrag voor prijsstijging reserveren we op één verzamelbudget binnen het programma 0 onder “overige baten en lasten”. De verwachte prijsontwikkelingen baseren we op verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan (CEP) 2018, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).

Indien prijsstijgingen contractueel zijn bepaald, dan vindt verhoging van het desbetreffende budget plaats ten laste van het verzamelbudget.

Loonkosten

De loonkosten van het gemeentelijk personeel berekenen we op basis van de formatie per 1 mei 2018. De cao heeft een looptijd van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019.

De ontwikkeling van de loonkosten wordt gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan 2018, loonvoet sector overheid.

De loonkosten zijn geraamd op basis van het maximum van de salarisschaal.

Onroerende zaakbelasting

De waardebepaling voor woningen en niet-woningen baseren we op waarde peildatum 1 januari 2018.

Waarde mutaties compenseren we in het tarief, hierbij blijft de geraamde opbrengst gelijk. De toename van de waarde WOZ als gevolg van nieuwbouw nemen we op als extra inkomsten. Met ingang van 2019 vindt indexering van de tarieven plaats met als index de prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).

Voor het jaar 2019 ramen we een hogere opbrengst van 2% (tariefsverhoging van 2%) bovenop de jaarlijkse indexering..

Onvoorziene uitgaven

Jaarlijks ramen we een bedrag voor onvoorziene uitgaven geraamd van € 350.000.

Sociaal domein

Het Sociaal Domein wordt “ budgettair neutraal” uitgevoerd. De financiën van het sociaal domein is een gesloten systeem waarbij overschotten en tekorten gereserveerd dan wel onttrokken worden binnen de bestemmingsreserve sociaal domein. De reserve sociaal domein wordt geëvalueerd bij de jaarrekening 2017.

Grondzaken

Het huidige grondbeleid is faciliterend.

Het streven is dat alle grondexploitaties samen minimaal kostendekkend worden uitgevoerd en ieder jaar wordt gekeken welke grondexploitaties kunnen worden afgesloten. Een eventueel positief resultaat wordt toegevoegd aan de algemene risicoreserve.

Vervangingsinvesteringen

Vervangingsinvesteringen worden opnieuw aangevraagd als investering bij de kadernota. Voor 2019 vindt inventarisatie plaats van vervangingsinvesteringen die integraal worden afgewogen bij de kadernota 2019.

Harmonisatie van beleid

De harmonisatie van beleid is nagenoeg budgettair geraamd. In het meerjarenperspectief is vanaf 2019 een te realiseren taakstelling opgenomen van € 165.000 structureel.

Verbonden partijen

De bijdragen voor verbonden partijen zijn gebaseerd op de kadernota's en begrotingen 2019 van de verbonden partijen.

Subsidies

Het aantal subsidies en de samenstelling ervan wordt constant geraamd op basis van 2018, tenzij nieuw subsidiebeleid eerder is vastgesteld.

Voor de indexeringen worden de algemene subsidieverordening Meierijstad nageleefd.